

Az egyéni vállalkozásból egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság – előnyök és kockázatok

I. Szabályozási háttér

Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (továbbiakban Evecv.) 2019. július 10-től egy új I/A. fejezettel egészült ki. "A gazdálkodó tevékenység egyszemélyes gazdasági társasági formában történő további folytatása" címmel.

Az új szabályok jelentősége, hogy a korábbi „ kétlépcsős " folyamat helyett (egyéni vállalkozás — egyéni cég — kft. alapítás) egyéni vállalkozás által közvetlenül egyszemélyes kft alapítható. Ennek előnye, hogy az Evecv. 19/D § (4) szerint az egyéni vállalkozó és a kft között fennáll a jogelőd-jogutód viszony.

Hangsúlyozzuk, hogy a közhiedelemmel ellentétben ez nem az átalakulási törvényben szabályozott átalakulási folyamat, hanem jogutódlással történő cégalapítás!

I.1 Az alapítás feltételei és a működésre vonatkozó szabályozások

- a kft alapításában az egyéni vállalkozón kívül más személy nem vehet részt, az újonnan alapított társaság nem működhet előtársaságként,
- a kft bejegyzésétől számított 5 évig az alapító egyéni vállalkozó magánszemély nem lehet korlátlanul felelős tag gazdasági társaságban, és nem folytathat egyéni vállalkozói tevékenységet sem,
- ilyen körülmények között létrehozott korlátolt felelősségű társaság alapítását megelőzően az egyéni vállalkozónak el kell végeznie az eszközei és forrásai , kötelezettségei leltározását,
- meghatározza az egyéni vállalkozói minőségében szerzett, az egyéni vállalkozó nyilvántartásában szereplő vagyontárgyak közül mely vagyontárgyak képezik majd az alapítandó korlátolt felelősségű társaság az alapító egyéni vállalkozó által rendelkezésre bocsátandó vagyoni hozzájárulását, vagyis mely eszközeit és kötelezettségeit adja át az alapítandó korlátolt felelősségű társaságnak, vagy mely eszközöket vonja ki a vállalkozásából,
- elkészíti a korlátolt felelősségű társaságnak a 2000. évi C. törvény Számviteli törvény (továbbiakban Sztv.) 22/A. § (4a) szerint összeállított nyitómérleg-tervezetét,

- gondoskodik a foglalkoztatottakkal kapcsolatos munkáltatói intézkedések előkészítéséről, a korlátolt felelősségű társaságnál történő tovább foglalkoztatásról szóló tájékoztatásukról (Evecv. 19/D § (1)).
- az alapító egyéni vállalkozó a megszűnésekor az egyéni vállalkozóként nyilvántartott fejlesztési tartalékra köteles a korlátolt felelősségű társaság alapítását követő nappal lekötött tartalékot képezni (számításba kell venni az egyéni vállalkozás megszűnéséig- az új kft alapításának idejéig - eltelt adóéveket),

I.2. Az egyéni vállalkozás és az érvényesített adókedvezmények

- az alapító egyéni vállalkozó által az 1995. évi CXVII. Személyi jövedelemadó törvény (továbbiakban Szja tv.) előírásai alapján érvényesített kisvállalkozói kedvezményekkel - 7. § (1) ponttal kapcsolatban - figyelembe kell venni a 1996. évi LXXXI. A társasági és osztalékadóról szóló törvény (továbbiakban Tao tv.) szerinti 8. § (1) u) bekezdését. (Elszámolt összeg kétszeresét kell adóalap-növelőként elszámolni a figyelési időszak alatt meghatározott feltételek bekövetkezése esetén). Itt is számolni kell az egyéni vállalkozó megszűnéséig eltelt adóévekkel.
- az alapító egyéni vállalkozó által az Szja tv. előírása alapján érvényesített foglalkoztatási kedvezményt - a Tao tv. 8.§ (1) v) és (6) pontban foglaltakat - alkalmazni kell úgy, hogy a figyelembe vett kedvezmény meghatározásánál az egyéni vállalkozó által érvényesített vállalkozói bevételcsökkentés összegével számolni kell,
- az alapító egyéni vállalkozó által az Szja tv. előírása alapján érvényesített kisvállalkozói (kamat-) kedvezményt - a Tao tv. 22/A. §-ban veszi figyelembe , tehát tovább vihető, de a „figyelési időszakba" beleszámít a megszűnéséig eltelt időszak is,
- az egyéni vállalkozás működés során a személyi jövedelemadó hatálya alatt keletkezett, és még fel nem használt (el nem számolt) veszteséggel, vagy annak arányos részével az egyszemélyes kft is csökkentheti az adózás előtti eredményét a Tao tv. 17 . § figyelembevételével.
- az átvett veszteségre vonatkozó időbeli korlátra, illetve a többségi befolyásszerzésre vonatkozó feltételekre is figyelemmel kell lenni a továbbvihetőségre vonatkozó döntés meghozatalakor,

- a korábban fel nem használt veszteség arányosítandó - az elszámolásra vonatkozó döntéstől függően -, amennyiben az alapító nyilvántartásában feltüntetett összes eszköz nem kerül a társaság tulajdonába. Az arányosítás megállapításánál az alapító egyéni vállalkozó nyilvántartott még el nem számolt veszteségeinek összege az átadott eszközök/az összes eszköz nyilvántartott nettó értékének arányában kerül arányosításra. Az arányszámot két tizedesre kell számítani.

A vonatkozó előírás Tao tv. 16. § (16), (16a) és 17. §-ai 2019. augusztus 23-től hatályosak.

Összeségében az egyéni vállalkozó élhet azzal a lehetőséggel, hogy a vállalkozói tevékenységének folytatására, az egyéni vállalkozásában meglévő vagyona felhasználásával jogutódnak minősülő egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságot alapítson. Nem kell tehát egyéni cég alapításával, majd annak átalakulásával létre hoznia az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságot.

Ez mellett természetesen megmaradt az egyéni cég alapításának lehetősége is de, ha már ekkora formaválaszték került megalkotásra, akkor egyéni cég helyett a kft alapítását is mérlegelni érdemes egyéni vállalkozóknak.

II. Az átmenet lépései- vagyonleltár és vagyonmérleg tervezetek

Az egyéni vállalkozás egyszemélyes kft – vé történő átalakítása során az alább részletezett lépéseket kell elvégezni. A teendők meghatározott sorrendiséget is jelentenek, mert a lépések egymásutánisága biztosítja az átalakítási folyamat helyes elvégzését és az újonnan alakult, jogutód társaság átalakítás utáni vagyonának valós bemutatását.

A vagyonmérleg és vagyonleltár tervezet a társasági alapítás bejegyzésének feltétele, de bejegyzést követően el kell készíteni a végleges vagyonmérleget és vagyonleltárat is. A társaság alapító okiratának közzététele során azonban az alapító okirat mellékletét képei a tervezett vagyonleltár és vagyonmérleg.

A bejegyzést követően elkészített végleges dokumentumokat azonban nem kell letétbe helyezni, de az alapított jogutód társaság könyveit ezzel a végleges vagyonleltárral és vagyonmérleggel kell nyitni, mint nyitó értékkel. Az új társaság

üzleti évvégi beszámolójában a nyitó értékek között kell bemutatni az elkészített végleges vagyonmérleget és vagyonleltárat.

- a) El kell végezni az egyéni vállalkozás megszűnésekor eszközök és kötelezettségek megszűnés napjára vonatkozó leltározását,
- b) Meg kell határozni a vagyontárgyak közül, mely vagyontárgyak képezik az alapító egyéni vállalkozó vagyoni hozzájárulását és mely eszközöket és kötelezettségeket adja át az alapítandó korlátolt felelősségű társaságnak, illetve mely eszközök kerülnek kivonásra a vállalkozásából,
- d) Gondoskodni kell a foglalkoztatottakkal kapcsolatos munkáltatói intézkedések végrehajtásáról, a korlátolt felelősségű társaságnál történő további foglalkoztatásról szóló tájékoztatásról, valamint az új foglalkoztató bejelentéséről,
- c) El kell készíteni a korlátolt felelősségű társaság — a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 2/A. § (4a) bekezdése szerint összeállított — végleges nyitó vagyonmérlegét, és nyitó vagyonleltárat. Ezen elkészített dokumentumok könyvvizsgáló általi ellenőrzésére nincs szükség a törvényi előírások szerint,

II.1 Az egyéni vállalkozás megszűnése

A 2009. évi CXV. törvény 19/C.§-a nem tartalmaz korlátozást arra vonatkozóan, hogy milyen adózási mód — szja, KATA, átalányadó — alatt működő egyéni vállalkozónak van lehetősége kft-be vinni a tevékenységet. Így értelemszerűen KATÁS és átalányadózó egyéni vállalkozóra is vonatkozik ez a szabály, arra azonban figyelni kell, hogy ez egyúttal a korábbi adójogi jogállás elvesztésével is járna, figyelemmel arra, hogy korlátolt felelősségű társaságra vonatkozóan az említett adózási formák nem választhatóak (2012. évi CXLVII. törvény 3.§).

Emiatt a nem SZJA hatálya alá tartozó egyéni vállalkozók nem biztos, hogy érdekeltek tevékenységük kft-ben való folytatásában. Az ilyen esetekben mérlegelés tárgyát képezheti a korábbi adózás előnyeinek és a társasági adó alá kerülésükből eredő adózási különbözőségek mérlegelése.

A személyi jövedelemadóztatás szerint adózó egyéni vállalkozóknak az adózási "akadályokat" tehát le kell küzdeni. Ha az Szja-s egyéni vállalkozó kft-ben kívánja folytatni tevékenységét, akkor az egyéni vállalkozásra vonatkozóan a megszűnésre meghatározott szabályokat kell alkalmaznia, melyeket az Szja tv 10.sz. melléklet II. pontja tartalmazza. Abban az esetben, ha az egyéni vállalkozó nem jogutódként hoz létre korlátolt felelősségű társaságot a tevékenység folytatásához kapcsolódóan, akkor a megszűnés szerint kell megszüntetni az egyéni vállalkozást. Különösen jelentős figyelem hárul a megszűnéshez kapcsolódó készletek leltári értékének figyelembe vételére a társaság alapításakor.

A megszűnésre vonatkozó előírások szerint az egyéni vállalkozói jogállás megszűnésének adóévében a megszűnés napján megszerzett vállalkozói bevételnek minősül a korábban költségként elszámolt és a megszűnéskor meglévő összes készlet (anyag, áru, félkész és késztermék), valamint a 200 ezer forintot meg nem haladó értékű tárgyi eszköz (ideértve a tartalékalkatrészt és gyártóeszközt is) leltári értékre. Lehetőség van azonban arra, hogy megszűnéskor elszámolt jövedelem és a megszűnés nélkül megállapított jövedelemadó különbségét a magán személy 3 év alatt fizesse meg. (SZJA TV.49/A § (5) és (5a) bekezdés).

Az egyéni vállalkozó által tevékenységi jogutódlással és nem tevékenységi jogutódlással alapított kft az egyéni vállalkozás megszűnését jelenti - a cégbejegyzés megtörténtét megelőző napra vonatkozóan - tehát a megszűnésről kell bevallást tenni. Természetesen egyéni vállalkozó lehet korlátolt felelősségű társaság tagja, tulajdonosa, annak ellenére, hogy egyéni vállalkozással is rendelkezik.

Az egyéni vállalkozói tevékenység egyszemélyes gazdasági társaság keretében történő további folytatása esetén a korlátolt felelősségű társaság jogilag az egyéni vállalkozó jogutódja lesz (Air.12 §/3/), de személyi jövedelemadóval az egyéni vállalkozónak el kell számolnia.

II.2 A megszűnéshez kötődő egyéb adók

Illeték

Fontos vizsgálati szempont lehet, hogy az előbbieket szerint a korábbi tevékenységet nem jogutódként folytató új korlátolt felelősségű társaság alapításához kapcsolódóan vagyonszerzési illeték fizetési kötelezettség

kapcsolódik. Az 1990.évi XCIII. törvény az illetékekről (továbbiakban Itv.) 17/B § szerinti kedvezmény nem alkalmazható az új alapítású korlátolt felelősségű társaság alapításának esetére. illetve a kedvezményezett átalakulás, eszközátruházás szabályai sem. Míg az említett kedvezmények egyéni cég kft-vé, illetve jogutódlással történő tevékenység átalakításánál/átalakulásánál megmaradt az illetékmentesség. (Itv. 26. §/1/ v.) Ez lényeges lehet, ha például ingatlan vagy gépjármű tulajdonjoga is átszállna a tevékenység folytatására létrejött jogutódlás keretében.

Áfa

A 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról (továbbiakban Áfa tv.) szóló törvény tekintetében azonban jogutódlással történő megszűnésnek kell tekinteni az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény szerinti egyéni vállalkozói tevékenység folytatására való jogosultság esetére vonatkozó - egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítására tekintettel történő – megszűnését, valamint egyéni cégnek az Evec tv. szerinti átalakítását a jogutódlással érintett vagyonelemek tekintetében. Tehát az egyéni vállalkozás az új kft alapításával történő megszűnésére a jogutódlással érintett vagyon tekintetében az áfa mentesség biztosított az Áfa törvény 17-18.§-ban foglalt feltételekkel.

A tevékenység folytatásához alapítandó korlátolt felelősségű társaság alapítási költségeinek meghatározásakor nem kell számolni a korlátolt felelősségű társaság bejegyzésével járó cégeljárás illetékkel, mert az eljárás mentes. (Itv. 45.§/ 1.a/)

Egyszerűsített cégeljárásban a korlátolt felelősségű társaság esetében a cég bejegyzésének közzététele is díjmentes. Nem egyszerűsített cégeljárásban 5.000.- Ft a közzétételi költségtérítési kötelezettség merül fel. (22/2006. 18. IM rendelet 5.§/1/, /3/).

Kamarai regisztráció egyéni vállalkozók és kft-k részére is kötelező , amely 5.000,-Ft/év.

Ezek után a kft alapítás költségeit csak az ügyvédi költségek adják az ügyvéd elkészítheti az aláírás mintát is. Az ügyvédi díj e körben is szabad megállapodás tárgya.

Egyéni vállalkozást egyszerűen , a minimális induló tőke befizetésével, egyszerű elektronikus ügyintézésel lehet indítani. Korábban, ha a vállalkozó már átlépte az egyéni vállalkozásának határait, és tevékenységét gazdasági

társaságként folytatta volna tovább működni, úgy két lépcsőben, előbb egyéni céget, majd korlátolt felelősségű társaságot kellett alapítania. Arra nem volt lehetősége, hogy egyéni vállalkozását rögtön gazdasági társasággá alakítsa át. Ezt a hosszadalmas folyamatot egyszerűsítette le a jogalkotó az új szabályozással.

Összességében tehát, a jogalkotó az egyéni vállalkozások számára egy igen kedvező változtatást hozott létre, amelynek eredményeként az egyéni vállalkozásban folytatott tevékenységet a tulajdonos egyszerűbben és gyorsabban helyezheti át egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságba.

Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény módosítása tehát olyan speciális jogintézmény, amelynek keretében az érintett egyéni vállalkozó vállalkozói jogállása megszűnik, és a tevékenysége jogfolytonosan korlátolt felelősségű társaság formájában folytatódik tovább azzal, hogy a két jogalany között jogelőd-jogutód kapcsolat keletkezik.

E módosítás gyakorlati alkalmazásához több adóigazgatási tárgyú jogszabályra is figyelemmel szükséges lenni, mert az egyéni vállalkozói tevékenység egyszemélyes gazdasági társaság keretében történő további folytatása esetén is alkalmazni kell a törvény jogutódlásra vonatkozó szabályait a tevékenységért való felelősség miatt. Ennek adózási jelentősége is van, hiszen az egyéni vállalkozás eszközeit kell átvinni egy új cégbe.

A változás érinti a cégnyilvánosságról a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényt, amely 27.§ (3) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

(Korlátolt felelősségű társaság esetében a cégkivonatnak tartalmaznia kell)

"g) azt a tényt, hogy az alapításra az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (a továbbiakban: Evecvtv.) 19/C.§-a szerint került sor továbbá az alapító egyéni vállalkozó nevét és nyilvántartási számát."

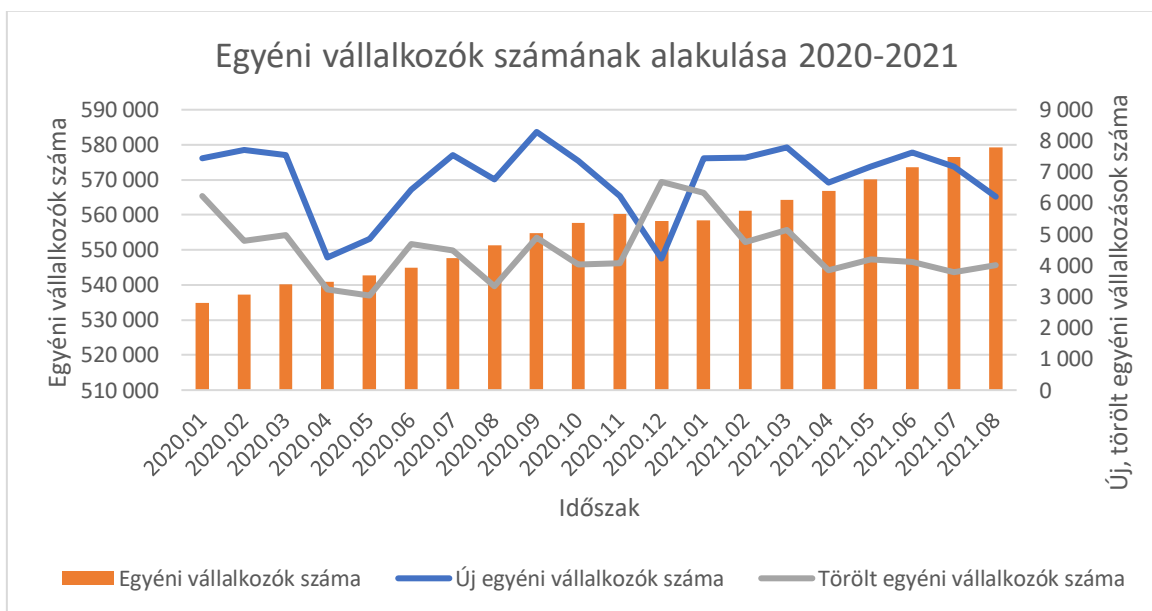
III. Az egyéni vállalkozások helyzete

Magyarországon jelenleg több, mint félmillió egyéni vállalkozót tartanak nyilván.

Az adatok ugyanakkor azt mutatják, hogy az egyéni vállalkozók száma 2021 során folyamatosan emelkedett, a korábbi évek tendenciája egyáltalán nem tört meg, sőt napjainkban is hónapról hónapra 6-7 ezer új egyéni vállalkozó lép piacra, különféle tevékenységeket ellátva. Fontos hangsúlyozni, hogy nem minden egyéni vállalkozó

választotta a KATA adózási formát. Ugyanakkor ez az egyéni vállalkozói adózási forma fénykorát éli, az egyéni vállalkozók számának robbanásszerű növekedése jelentős részben a KATA szabályozásnak is köszönhető.

Jelenleg mintegy 580 ezer egyéni vállalkozó működik a nemzet gazdaságban. A nagyságrend akkor igazán látványos, és figyelemre méltó, ha hozzávesszük, hogy a társas vállalkozások száma jelenleg 530 ezer körül van, tehát az egyéni vállalkozók száma az elmúlt két évben nemcsak hogy beérte, de meg is haladta a társas vállalkozások számát.

FOORÁS OPTEN Sajtóközlemény 2021. 11.15.

Vagyis jól látható, hogy rengeteg vállalkozó polgár az egyéni vállalkozási formában végez gazdasági tevékenységet. Az egyéni vállalkozók nagy számára és az „intézmény” népszerűségére tekintettel érdemes megvizsgálni, hogy ki lehet egyéni vállalkozó és ki az, akit a jogszabályok kizárnak ebből a körből.

Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény rendelkezései határozzák meg azon személyek körét, akik egyéni vállalkozók lehetnek Magyarországon és ez a törvény határozza meg azt is, hogy ki az, aki nem lehet egyéni vállalkozó. Fontos azonban megjegyezni, hogy más jogszabályok is hatással vannak az érintettek körére, tehát nem elég kizárólag az egyéni vállalkozókról szóló jogszabály rendelkezéseit figyelembe venni.

Ki lehet egyéni vállalkozó?

Nem csak magyar állampolgár lehet egyéni vállalkozó Magyarországon. hanem más EU-tagországok és EGT-országok állampolgárai, harmadik országbeli állampolgárok is, de még a bevándorolt, vagy letelepedett jogállású személyek is válhatnak egyéni vállalkozói engedélyt. A meghatározó körülmény, hogy nagykorú természetes személyek folytathatnak csak egyéni vállalkozói tevékenységet. Ezek mellett megfelelő képzettséggel rendelkező lehet egyéni vállalkozó, vagy alkalmazottjának kell rendelkeznie szakmai végzettséggel.

Ki nem lehet egyéni vállalkozó?

A fentiekből következik, hogy kiskorú személy nem lehet egyéni vállalkozó, ahogy az a nagykorú személy sem, aki cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll.

Számos bűncselekmény elkövetését követően a jogerősen végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása esetén sem lehet az érintett egyéni vállalkozó (PI. : korrupció, gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények), ahogy akkor sem, ha szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztére ítélték, addig amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül.

Szintén kizáró ok az, ha valaki már egyéni vállalkozó és újabb egyéni vállalkozást alapítana, ugyanis egy természetes személynek egyidejűleg egy egyéni vállalkozói jogviszonya állhat fenn. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy amennyiben többféle tevékenységet folytat az egyéni vállalkozó, úgy nem újabb egyéni vállalkozói jogviszonyt kell létesíteni, hanem egyéni vállalkozóként a tevékenységi körét kell bővíteni.

Ha már van egy cégünk

Joggal merülhet fel a kérdés, hogy abban az esetben, ha már rendelkezik a magánszemély céges tulajdoni hányaddal, úgy folytathat-e egyéni vállalkozói tevékenységet. Erre a kérdésre nincs univerzális válasz, ugyanis bizonyos cégtípusok mellett lehetséges egyéni vállalkozói tevékenység folytatása, míg bizonyos cégtípusok esetén nem lehet egyéni vállalkozói tevékenységet végezni.

Amennyiben korlátlanul felelős tagja a magánszemély egy gazdasági társaságnak, abban az esetben a társasági tagsági tagság kizárja az egyéni vállalkozói tevékenységet. Tehát, ha közkereseti társaság tagja a magánszemély, vagy egy betéti társaságban beltagja, akkor emellett nem lehet egyéni vállalkozó. Ennek az

a magyarázata, hogy az egyéni vállalkozó a teljes vagyonával felel az egyéni vállalkozói tevékenységéből eredő kötelezettségeiért, ahogy a közkereseti társaság tagja és a betéti társaság beltagja a teljes vagyonával felel a ki nem egyenlített társasági kötelezettségekért. Éppen ezért nem engedi a jog a hitelezők kielégítésére szolgáló magánvagyon többszöri megterhelését.

A fentiekből következik, hogy azoknál a cégtípusoknál, ahol nincs korlátlan tagi felelősség, ott a cég tagja lehet egyéni vállalkozó. Tehát ha korlátolt felelősségű társasági tulajdonnal rendelkezik a magánszemély, úgy az üzletrészi tulajdon mellett lehet egyéni vállalkozó, ahogy akkor is, ha részvénytársaságban részes.

A Kft.-ben, vagy Rt.-ben való részesedés és az egyidejű egyéni vállalkozói jogviszony akkor is megengedett, ha a cég azonos tevékenységet folytat, mint az egyéni vállalkozó. Tehát lehet valaki tulajdonos pl.: egy könyvvizsgálattal foglalkozó Kft -ben és emellett egyéni vállalkozóként végezhet könyvvizsgálati tevékenységet is.

Mivel az egyéni cég esetén is korlátlan felelősséggel terhelt a tag, ha az egyéni cég vagyona a követelést nem fedezi, ezért egyéni cég tagja sem lehet egyéni vállalkozó. Azonban az egyéni cég nem keverendő össze az egyszemélyes korlátolt felelősségű társasággal, valamint az egyszemélyes részvénytársasággal, amelyek tagjai már lehetnek egyéni vállalkozók.

VI. Az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnése és a társasági induló vagyon összehangolása

Ahogy a fentiekből megállapítható, hogy az egyéni vállalkozói tevékenység folytatásának semmi akadálya nincs pl.: korlátolt felelősségű társaságban, vagy részvénytársaságban betöltött tagság esetén, míg más cégformák (mint pl.: a közkereseti társaság, vagy az egyéni cég) esetében a tagok részére az egyéni vállalkozói tevékenység egyidejű folytatása kizárt. Éppen ezért, amennyiben egyéni vállalkozói tevékenységet is akarunk végezni a társaságban folytatott tevékenység mellett, érdemes úgy kialakítani a céges struktúrát, hogy az alkalmazkodjon választott cégformákhoz annak érdekében, hogy mind a társaságban, mind egyéni vállalkozóként zavartalanul és jogszerűen végezhesse a vállalkozó a tevékenységét.

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény X. fejezet 49/A § (4) bek. szerint az egyéni vállalkozói tevékenység egyéni cég alapítása miatt történő megszüntetése esetén a vállalkozói bevételek és költségek a megszüntetéssel összefüggő elszámolására irányadó rendelkezést azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

- a.) a leltárban, illetve tételes kimutatásban feltüntetett, nem pénzbeli hozzájárulásként az egyéni cég tulajdonába adott eszköz
  - a. alapító okiratban meghatározott értéke vállalkozói bevételnek,
  - b. értékcsökkenési leírásként a tulajdonba adásig még el nem számolt, a tárgyi eszközök, nem anyagi javak nyilvántartása szerinti nettó értéke vállalkozói költségnek minősül. Ez az előírás azonban a KFT-be apportált vásárolt és saját termelésű készletekre, követelésekre nem vonatkozik.
- b.) a nyitó vagyoneleltárban fel kell tüntetni az egyéni vállalkozó azon követeléseit, amelyek megszűnés napjáig nem kerültek kiegyenlítésre. A követelések és az ezzel kapcsolatos kötelezettségek (áfa) az újonnan alakult társaság követelései lesznek, és ennek szerepelnie kell a társaság nyitó vagyoneleltárjában. A követelés természetesen bruttó összegében (amennyiben a követelés alapjául szolgáló tevékenység / szolgáltatás áfa kötelezettség körébe esik, mert az érintett egyéni vállalkozó adóalanyként tevékenykedett és a tevékenységet folytató vállalkozás is alanya az áfa-nak.),
- c.) a nyitó vagyoneleltár alátámasztó nyitó vagyoneleltárban szerepeltetni kell az eszközök között az egyéni vállalkozás pénzeszközeit is. Természetesen a bankszámlákat – az egyéni vállalkozási tevékenység folytatásának jogfolytonossága miatt - a társaság nyitó vagyoneleltárjában és nyitó vagyoneleltárjában kell bemutatni,
- d.) lehetséges körülmény lehet, hogy a társaság alapításakor még nincs mód arra, hogy a társaság alapítója a társasági alapító irata szerinti jegyzett tőkéjét befizesse, ezért azt a társaság alapítójával szembeni követelésként szükséges megmutatni, a nyitó vagyoneleltárban, illetve a nyitó vagyoneleltárban,
- e.) az eszközök bemutatott összege lesz a társaság vagyoneleltár eszköz oldalának főösszege, amely a mérleg soraira vonatkozó letárakkal alátámasztott,
- f.) amennyiben a társaságba az alapító egyéni vállalkozó apportál valamilyen saját tulajdonát képező vagyontárgyat, akkor az társaság jegyzett tőkéjében kerül megjelenítésre a társaság alapításával kapcsolatos szabályok szerint. Ugyanakkor az eszközök közötti bemutatás a nyitó vagyoneleltár és vagyoneleltárban is bemutatásra kell kerüljön,
- g.) a nyitó vagyoneleltár és vagyoneleltár források oldalán az eszközök oldalán bemutatott eszközök forrásait kell szerepeltetni. Ezek között a legfontosabb a társaság alapítója által a társasági szerződésben meghatározott jegyzett tőke

nagysága. Ez állhat pénzben juttatott, vagy juttatandó tőkéből, de – mint korábban említettük – állhat apportból is, amelynek szerkezetét és értékét a társasági szerződésnek kell tartalmaznia. Az apportként juttatott vagyon a társaságban a tulajdonos által már megadózott magán vagyonelemet tartalmazhat. Ennek adózási kérdéseit az Szja törvényből lehet levezetni. A társaság tulajdonosának az apport értékéért – ugyan úgy, mint a társaságok alapításkor általánosságban- felelősséget kell vállalnia,

- h.) a társaság forrásai között a nyitó vagyonszármérvég és nyitó vagyonszámla összeállításakor szükséges bemutatni azokat kötelezettségeket, amelyek az alapítót terhelik, de nem teljesítette azokat, mert vagy még nem érkezett el a fizetési határidő, vagy egyéb ok miatt nem került sor kiegyenlítésre,
- i.) természetesen a kötelezettségek között kerülnek kimutatásra azok az adóterhek, amelyek az egyéni vállalkozó tulajdonost terhelik, de nem kerültek kiegyenlítésre, mert még nem voltak esedékesek, vagy valamilyen ok miatt nem kerültek kiegyenlítésre, (ÁFA, SZJA, stb.)
- j.) mindezekon túlmenően különös figyelmet érdemelnek a készletek, amelyeknek alakulására nagy hatással van a tevékenységet jellemző termelési/ szolgáltatási folyamat, amelyet az egyéni vállalkozó folytatott a társaság megalakítása előtt, és a tevékenységet az új szervezetben folytatja. Gondoljunk arra, hogy a költségek- különösen, amelyek a készletekkel kapcsolatosak- elszámolásra kerültek az egyéni vállalkozások könyveiben. Ezek csökkentették az egyéni vállalkozás adóalapját és a készletek leltározásakor az egyéni vállalkozás tulajdonát képezték. Nem kerültek felhasználásra a készletek a termelési folyamatban, vagy nem kerültek értékesítésre a tevékenység korlátolt felelősségű társaságba történő átvitelének kezdetéig.

Amennyiben ilyen készletekkel rendelkezik az egyéni vállalkozás azok értékével emelni szükséges az egyéni vállalkozás bevételeit. Különösen bonyolulttá válik a készletek értékének megállapítása- a tevékenység jellegéből adódóan- ha a számvitel szerint a készletek egy részének értékét a saját előállítású készletekre (kész-, félkész termék) vonatkozó szabályok szerint szükséges megállapítani a nyitó vagyonszármérvég és nyitó vagyonszámla összeállításakor,

- k.) valószínűleg előállhat az a körülmény, amikor az egyéni vállalkozás készletei között szerepelnek olyan készletek (anyagok, alapanyagok, áruk stb.) , amelyek nem kerültek kifizetésre, így nem kerültek elszámolásra a társaság könyveiben, de leltárában szerepelnek, mert a tevékenység jellegéből adódóan a készlet nyilvántartásokba szerepelniük kell. Ilyenek lehetnek olyan áruk, amelyeket változatlan formában értékesít tevékenysége során a vállalkozás (ELÁBÉ , vagy beépítésre , feldolgozásra váró alapanyagok, anyagok, alvállalkozói teljesítmények értéke, stb). Ezek a készletek leltározásra kerülnek és nyitó vagyonszámla és nyitó vagyonszármérvég részét képezik. Mindezek egyéni vállalkozásban történő elszámoláskor figyelemmel kell lenni, mivel a adóalap módosító tételként figyelembe vételre kell kerüljenek, mert abban esetben , ha

az egyéni vállalkozás megszűnésére vonatkozó SZJA törvényi előírások szerint kell eljárni,

- l.) ezzel párhuzamosan a kötelezettségek között számba kell venni a szállítókkal szembeni kötelezettségeket, mert e kötelezettségek képeznek forrást a készletnyilvántartásban szereplő megszűnés időpontjában fennálló készletek egy részére, ugyanakkor a követelések közé kell kerülnie az ezekkel kapcsolatos esetleges Áfa követelésnek, amennyiben tevékenység/ egyéni vállalkozás szempontjából releváns,
- m.) az előzőekben leírt szempontok szerint összeállított vagyonszármazékos mérleg eszköz és forrás oldala természetesen eltér egymástól. Ennek különbségnek a forrás oldalon a nyitó vagyonszármazékos mérleg saját tőke elemei között, az eredménytartalékban található meg a helyét. Ez társaság nyitó vagyonszármazékos mérlegét képező összeállítás biztosítja a tevékenység folytatásához szükséges nyitó értékeket, bizonyítva a tevékenység folytatását szolgáló átalakítással kapcsolatos számviteli követelmények teljesítésére vonatkozó előírásokat,
- n.) az egyéni vállalkozás minden vagyonát átadja az alapított új korlátolt felelősségű társaságnak és tevékenység az átadott eszközökkel folytatódik tovább. Az ilyen tevékenység átadáshoz nem kapcsolódik sem áfa sem illeték fizetési kötelezettség, mert a társaság folytatja a tevékenységet a volt egyéni vállalkozó 5 évig szóló korlátlan felelősségével. A társaságban alapításkor az eredménytartalékot az eszközök és források különbségeként állapítja meg a nyitó vagyonszármazékos mérleg és nyitó vagyonszármazékos mérleg megalkotásakor.

Melléklet az egyéni vállalkozás tevékenységének egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságban történő folytatásával kapcsolatos nyitó vagyonszármazékos mérleg és vagyonszármazékos leltár összeállításáról

Egyéni vállalkozás eszközei és forrásai, mint kiinduló adatok

MEGNEVEZÉS	NYITÓ VAGYONLELTÁR ÉRTÉK ESZKÖZÖK ÖSSZESEN FT	NYITÓ VAGYONMÉRLEG ÉRTÉKE EFT
ESZKÖZÖK	Tételesen leltározott tárgyi eszközök értéke a nyilvántartási értéken 642 567 Ft	642
KÉSZLETEK	A készletleltár értéke - STK - Vásárolt készlet, egyéni vállalkozásban elszámolt 10 542 642 - Vásárolt de nem kifizetett készlet, szállítói kötelezettség 9 760 358 - Összesen 20 303 000	10 543 9 760 20 303
KÖVETELÉSEK	- Adókövetelés (ÁFA) 1 489 000 Egyéb adókövetelés 0	1 489 0

	Vevőkkel szembeni követelés 0 Adott előlegek 0 Egyéb követelés tulajdonossal szemben (JT) 3 000 000 Összes követelés 4 489 000	0 3 000 4 489
PÉNZESZKÖZÖK	- Bank kivonatok szerinti egyenlegek 237 000 - Pénztár készlet leltár szerint 1 000 Összesen 238 000	237 1 238
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	Leltár szerinti összesítés 25 672 567	 25 672

MEGNEVEZÉS	NYITÓ VAGYONLELTÁR ÉRTÉK FORRÁSOK ÖSSZESEN FT	NYITÓ VAGYONMÉRLEG ÉRTÉKE EFT
JEGYZETT TŐKE	JEGYZETT TŐKE	
JEGYZETT , DE BE NEM FIZETETT TŐKE	3 000 000	3 000

EREDMÉNYTARTALÉK	10 276 882	10277
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉG	- SZÁLLÍTÓKKAL SZEMBENI KÖTELEZETTSÉG 12 395 655	12 396
FORRÁSOK ÖSSZESEN	Leltár szerinti összesítés 25 672 567	 25 672

Felhasznált irodalom:

- 1.) 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
- 2.) 1995. évi CXVII törvény a személyi jövedelemadóról
- 3.) 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról
- 4.) 2000. évi C. törvény a számvitelről
- 5.) 1990. évi XCII . törvény az illetékekről
- 6.) 2009. évi CXV. törvény az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről
- 7.) 2006. évi V. törvény a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és végelszámolásról
- 8.) 1990. évi XCIII. törvény az illetékekről
- 9.) 2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról
- 10.) Hegedűs Mihály : Igénybe vett szolgáltatás, közvetített szolgáltatás, alvállalkozói teljesítés könyvvizsgálata SZAK-ma 2022. április
- 11.) Hegedűs Mihály : A legjobb gondolat sem kerül megvalósításra, ha nincs kivel végrehajtani Szak-ma 2021. május
- 12.) OPTEN Sajtóközlemény 2021.11.15.
- 13.) Róth-Adorján-Lukács-Veit Számviteli speciális kérdései MKVKOK 2022

Dr. Biró Zoltán
C. egyetemi docens
2022. június 10.